

Hallituksen esitys Eduskunnalle laeiksi viestintämarkkinalain, televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain 7 a §:n, radiotaajuuksista ja telelaitteista annetun lain 6 §:n sekä viestintämarkkinalain väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi viestintämarkkinalakia, televisio- ja radiotoiminnasta annettua lakia, radiotaajuuksista ja telelaitteista annettua lakia sekä viestintämarkkinalain väliaikaisesta muuttamisesta annettua lakia.

Viestintämarkkinalain kuluttajansuojasäännöksiä muutettaisiin siten, että viestintäpalvelun viivästys- ja virhetilanteissa maksettavan vakiokorvauksen ja vakiohyvityksen määrää korotettaisiin.

Virheen oikaisua koskevaa säännöstä ehdotetaan muutettavaksi siten, että virheen oikaisusta teleyritykselle aiheutuvien kustannusten kohtuuttomuutta arvioitaessa otettaisiin erityisesti huomioon virheen merkitys, suorituksen arvo ja se, voidaanko oikaisu suorittaa muulla tavalla aiheuttamatta käyttäjälle huomattavaa haittaa.

Lisäksi viestintäpalvelusopimusta koskevaa säännöstä ehdotetaan muutettavaksi siten, että viestintäpalvelusopimuksessa olisi jatkossa mainittava aina myös laajakaistayhteyden tiedonsiirtonopeuden vaihteluväli.

Viestintämarkkinalakia ehdotetaan muutettavaksi myös siten, että teleyrityksellä olisi velvollisuus ilmoittaa merkittävistä vioista ja

häiriöistä viestintäverkossa ja viestintäpalvelussa suoraan palvelun käyttäjälle. Lisäksi verkkotoimiluvan haltijan velvoite kustannussuuntautuneeseen hinnoitteluun poistettaisiin.

Televisio- ja radiotoiminnasta annettua lakia sekä radiotaajuuksista ja telelaitteista annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että Yleisradio Oy:n taajuustarpeiden vahvistaminen valtioneuvoston taajuussuunnitelmassa täsmentyy. Muutoksella ei pyritä muuttamaan voimassa olevaa oikeustilaa, vaan saattamaan sääntely vastaamaan voimassa olevaa käytäntöä.

Euroopan parlamentin ja neuvoston verkko- vierailusta yleisissä matkapuhelinverkoissa yhteisön alueella ja direktiivin 2002/21/EY muuttamisesta antaman asetuksen (EY) N:o 717/2007 noudattamisen valvonnasta ja seuraamuksista säätävän väliaikaisesti voimassa olevan viestintämarkkinalain säännöksen voimassaoloa jatkettaisiin kahdella vuodella.

Lait ovat tarkoitetut tulemaan voimaan ensi tilassa lukuun ottamatta viestintämarkkinalain 67, 67 b, 67 e, 67 f ja 128 §:ää joiden ehdotetaan tulevan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2011.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
SISÄLLYS.....	2
YLEISPERUSTELUT.....	3
1 NYKYTILA.....	3
2 ESITYKSEN TAVOITTEET JA KESKEISET EHDOTUKSET.....	8
3 ESITYKSEN VAIKUTUKSET.....	9
3.1 Taloudelliset vaikutukset.....	9
3.2 Vaikutukset viranomaisten toimintaan.....	9
4 ASIAN VALMISTELU.....	9
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT.....	10
1 LAKIEHDOTUSTEN PERUSTELUT.....	10
1.1 Viestintämarkkinalaki.....	10
1.2 Televisio- ja radiotoiminnasta annettu laki.....	12
1.3 Radiotaajuuksista ja telelaitteista annettu laki.....	13
1.4 Viestintämarkkinalain väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännös.....	13
2 VOIMAANTULO.....	13
3 SUHDE PERUSTUSLAKIIN JA SÄÄTÄMISJÄRJESTYS.....	13
3.1 Sopimussuhteiden pysyvyys.....	13
3.2 Sääntämisyjärjestyksen arviointi.....	14
LAKIEHDOTUKSET.....	15
1. Laki viestintämarkkinalain muuttamisesta.....	15
2. Laki televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain 7 a §:n muuttamisesta.....	17
3. Laki radiotaajuuksista ja telelaitteista annetun lain 6 §:n muuttamisesta.....	18
4. Laki viestintämarkkinalain väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta.....	19
LIITE.....	20
RINNAKKAISTEKSTIT.....	20
1. Laki viestintämarkkinalain muuttamisesta.....	20
2. Laki televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain 7 a §:n muuttamisesta.....	23
3. Laki radiotaajuuksista ja telelaitteista annetun lain 6 §:n muuttamisesta.....	24
4. Laki viestintämarkkinalain väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta.....	25

YLEISPERUSTELUT

1 Nykytila

Viestintäpalvelusopimusta koskeva lainsäädäntö

Viestintämarkkinalain 67 §:ssä säädetään viestintäpalvelusopimuksesta. Pykälän 3 momentissa säädetään, mitä sopimuksessa on ainakin mainittava. Pykälän 3 momentin 2 kohdan mukaan sopimuksessa on mainittava ainakin tarjottavien palvelujen laatu ja ominaisuudet sekä ylläpitopalvelutyypit.

Velvoite sopia palvelun laadun ohella myös palvelun ominaisuuksista lisättiin viestintämarkkinalain 67 §:n 3 momentin 2 kohtaan 1 päivänä maaliskuuta 2007 voimaan tulleella lailla viestintämarkkinalain muuttamisesta (759/2006). Sopimuksissa oli koettu ongelmalliseksi se, että sopimuksen kohteena olevan palvelun ominaisuuksia ei selostettu sopimusehdoissa riittävän yksityiskohtaisesti. Sopimuksen osapuolet eivät siten välttämättä tieneet tai olleet yhtä mieltä siitä, millaisen palvelun toimittamisesta oli alun perin sovittu.

Muutoksella pyrittiin siihen, että sopimuksessa määriteltäisiin aikaisempaa tarkemmin se, miten palvelun tulisi toimia ja mitkä ovat sen keskeiset ominaisuudet.

Lain 67 d §:n mukaan viestintäpalvelun toimituksessa on virhe, jos viestintäpalvelun laatu tai toimitustapa ei vastaa sitä, mitä voidaan katsoa sovittun. Tässä arvioinnissa keskeisiä ovat paitsi kirjallinen liittymäsopimus, myös palvelun tarjoajan suulliset lupaukset palvelun tarkemmasta laadusta ja sisällöstä sekä palvelun markkinoinnissa korostetut ominaisuudet.

Pykälän 1 kohdan mukaan, jollei toisin ole sovittu, viestintäpalvelun toimitus on virheellinen silloin, jos viestintäpalvelu ei laadultaan vastaa laissa tai sen nojalla annetussa Viestintäviraston määräyksessä asetettuja vaatimuksia.

Pykälän 2 kohdan mukaan, jollei toisin ole sovittu, viestintäpalvelun toimitus on virheellinen, jos viestintäpalvelun toimitus on muusta kuin 72 §:ssä tarkoitettusta syystä yhtäjaksoisesti tai toistuvasti keskeytynyt, eikä keskey-

tystä voida pitää keskeytyksen syy ja olosuhteet huomioon ottaen vähäisenä.

Pykälän 3 kohdan mukaan, jollei toisin ole sovittu, viestintäpalvelun toimitus on virheellinen silloin, jos viestintäpalvelu ei vastaa markkinoinnissa annettuja tietoja tai poikkeaa muutoin siitä, mitä käyttäjällä yleensä on vastaavan palvelun yhteydessä aihetta olettaa.

Viestintäpalvelusopimusta koskeva käytäntö

Viestintäpalvelut ovat edelleen kuuluneet kuluttajaviranomaisille eniten yhteydenottoja aiheuttaneiden palveluryhmien joukkoon. Yhteydenotot ovat liittyneet erityisesti matkapuhelinliittymiin ja – palveluihin sekä internetliittymiin ja – palveluihin ja niissä esiintyneisiin virheisiin.

Internetliittymää hankittaessa liittymän nopeus on yksi keskeisimpiä valintaperusteita. Kuluttajaviraston näkemyksen mukaan keskeisenä ongelmana ovat erityisesti laajakaistapalveluiden virhetilanteet liittyen niiden luvattua alhaisempaan yhteysnopeuteen. Kuluttajaviraston näkemyksen mukaan laajakaistapalvelujen laadusta ja toimivuudesta ei markkinoinnissa anneta kuluttajalle oikeaa kuvaa. Kuluttajaviranomaisille tulleiden ilmoitusten perusteella kuluttajat saavat erityisesti langattomien, matkaviestinverkossa tarjottavien liittymien nopeudesta usein jopa harhaanjohtavaa tietoa.

Sekä viestintämarkkinalain että kuluttajansuojalain virhetilanteita koskevan sääntelyn peruslähtökohtana on, että palvelussa on virhe, mikäli se ei vastaa sitä mitä voidaan katsoa sovittun. Lisäksi markkinoinnissa esitetyn mielikuvan on vastattava sitä, mitä sopimusehdoissa palvelun sisällöksi määritellään. Viestintämarkkinalain 67 d §:n mukaisesti virheeksi voidaan katsoa muun muassa se, jos liittymän nopeus ei vastaa sovittua. Tässä arvioinnissa keskeisiä ovat paitsi kirjallinen liittymäsopimus, myös palvelun tarjoajan suulliset lupaukset palvelun tarkemmasta laadusta ja sisällöstä sekä palvelun markkinoinnissa korostetut ominaisuudet.

Palvelun ominaisuuksista olisikin sovittava mahdollisimman tarkasti, jotta voidaan määrittellä, milloin on kyseessä viestintämarkkinalain 67 d §:ssä tarkoitettu virhe palvelun toimituksessa. Ongelmana monissa laajakaistapalvelua koskevissa sopimuksissa on edelleen kuitenkin se, että yhteysnopeus on määritelty vain joko teoreettisena maksiminopeutena tai niin avoimesti, ettei synny selvää käsitystä siitä, minkälaisen palvelun toimittamisesta oli sovittu.

Vakiokorvausta ja vakiohyvitystä koskeva lainsäädäntö

Viestintämarkkinalain (393/2003) 7 luvussa säädetään käyttäjän oikeuksista. Laissa asetetaan teleyritykselle erinäisiä velvoitteita, joita sen on sovellettava sopimussuhteissaan. Säännökset ovat kuluttajasuhteissa pakottavia eli niistä ei voi sopimuksella poiketa kuluttajan vahingoksi. Laissa säädetään muun muassa teleyrityksen vastuusta viestintäpalvelun virhe- ja viivästystilanteissa.

Viestintämarkkinalain 67 a §:ssä säädetään viestintäpalvelun toimituksen viivästyisestä. Pykälän 1 momentin mukaan viestintäpalvelu on viivästynyt, jos palvelua ei ole toimitettu sovittuna ajankohtana, eikä tämä johdu käyttäjästä tai käyttäjän puolella olevasta seikasta. Jos toimituksen ajankohdasta ei ole sovittu, toimitus on vastaavasti viivästynyt, jos viestintäpalvelua ei ole toimitettu kohtuullisessa ajassa sopimuksenteon jälkeen.

Lain 67 b §:n 1 momentin mukaan käyttäjällä on 67 a §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa oikeus vakiokorvaukseen. Sen määrä on vähintään 15 euroa kultakin alkavalta viivästysviikolta, kuitenkin enintään 120 euroa. Pykälän 2 momentin mukaan oikeutta vakiokorvaukseen ei kuitenkaan ole, jos teleyritys osoittaa viivästyksen johtuneen sen vaikutusmahdollisuuksien ulkopuolella olevasta esteestä, jota sen ei kohtuudella voida edellyttää ottaneen huomioon sopimusta tehtäessä ja jonka seurauksia se ei ole kohtuudella voinut välttää tai voittaa.

Viestintämarkkinalain 67 d §:ssä säädetään virheestä viestintäpalvelun toimituksessa. Viestintäpalvelun toimituksessa on virhe, jos viestintäpalvelun laatu tai toimitustapa ei vastaa sitä, mitä voidaan katsoa sovittun. Jollei

toisin ole sovittu, viestintäpalvelun toimitus on pykälän 1 kohdan mukaan virheellinen, jos viestintäpalvelu ei laadultaan vastaa laissa tai sen nojalla annetussa Viestintäviraston määräyksessä asetettuja vaatimuksia. Jollei toisin ole sovittu pykälän 2 kohdan mukaan viestintäpalvelun toimitus on virheellinen, jos viestintäpalvelun toimitus on muusta kuin 72 §:ssä tarkoitettusta syystä yhtäjaksoisesti tai toistuvasti keskeytynyt, eikä keskeytystä voida pitää keskeytyksen syy ja olosuhteet huomioon ottaen vähäisenä. Pykälän 3 kohdan mukaan viestintäpalvelun toimitus on virheellinen jos viestintäpalvelu ei vastaa markkinoinnissa annettuja tietoja tai poikkeaa muutoin siitä, mitä käyttäjällä yleensä on vastaavan palvelun yhteydessä aihetta olettaa.

Lain 67 e §:ssä säädetään virheen oikaisusta. Pykälän 1 momentin mukaan käyttäjällä on oikeus vaatia, että teleyritys korjaa virheen tai uusii virheellisen suorituksen ilman, että siitä aiheutuu käyttäjälle kustannuksia.

Lain 67 f §:n mukaan käyttäjällä on oikeus virhettä vastaavaan hinnanalennukseen, jollei virheen korjaaminen tai uusi suoritus tule kysymykseen taikka jollei tällaista oikaisua suoriteta kohtuullisessa ajassa siitä, kun käyttäjä on ilmoittanut virheestä.

Pykälän 2 momentin mukaan käyttäjällä on oikeus vakiohyvitykseen, jos 67 d §:ssä tarkoitettu virhe perustuu toimituksen keskeytykseen. Vakiohyvityksen määrä on vähintään 15 euroa kultakin alkavalta keskeytysviikolta, kuitenkin enintään 120 euroa. Jos käyttäjälle maksetaan vakiohyvitys, hänellä ei ole oikeutta 1 momentissa tarkoitettuun hinnanalennukseen saman keskeytyksen johdosta.

Viestintämarkkinalakiin lisättiin edellä mainitut säännökset teleyrityksen vastuusta viestintäpalvelun virhe- ja viivästystilanteessa 1 päivänä maaliskuuta 2007 voimaan tulleella lailla viestintämarkkinalain muuttamisesta (759/2006). Lakia muutettiin viestintäpalveluihin liittyvien kuluttajansuojaoikeudellisten epäselvyyksien ja tulkintaongelmien merkittävän lisääntymisen vuoksi.

Vakiokorvausta ja vakiohyvitystä koskeva käytäntö

Vakiokorvausjärjestelmällä pyritään ehkäisemään viivästystilanteisiin liittyviä riitoja,

vähentämään riitatilanteesta johtuvaa selvitystyötä sekä helpottamaan osapuolten näyttötaakkaa. Korvauksen määrän ollessa vakio, viivästystilanteessa ei ole tarpeen esittää näyttöä syntyneestä vahingosta tai sen määrästä.

Vakiokorvauksen määrän tulee olla sellainen, että sen ylittävän taloudellisen vahingon syntyminen on epätodennäköistä. Vakiokorvauksella voidaan silloin ehkäistä viivästystilanteisiin liittyviä vahingonkorvausriitoja.

Korvausvelvollisuuden peruste on voimassa olevassa viestintämarkkinalaissa säädetty mahdollisimman yksinkertaiseksi, jotta vältetään viivästyksen syyn selvittämisestä koituva työ ja sen kustannukset.

Vakiokorvauksen tavoitteena ei ole se, että kuluttaja saisi viivästyksestä aiheutonta taloudellista hyötyä. Vakiokorvauksella pyritään kattamaan vain viivästyksestä aiheutuvat keskimääräiset selvityskulut, kuten puhelin-, postitus- ja matkakulut sekä olennaisen käyttöhyödyn menetys. Rikastumiskieltoa koskeva tavoite näkyy vakiokorvauksen enimmäismäärässä. Vakiokorvauksen määrän tulee olla kohtuullinen myös teleyrityksen kannalta.

Voimassaolevan viestintämarkkinalain mukaan sekä vakiokorvauksen että vakiohyvityksen määrä on vähintään 15 euroa kultakin alkavalta viivästysviikolta, kuitenkin enintään 120 euroa. Korvauksen ja hyvityksen määrää tulisi kuitenkin nostaa, koska yleisen elinkustannusindeksin nousemisen vuoksi kuluttajan keskimääräiset selvityskulutkin ovat nousseet.

Korvausten määrän nostaminen on perusteltua myös siksi, että useat teleyritykset ovat muuttaneet asiakaspalvelunumeronsa maksullisiksi. Liikenne- ja viestintäministeriön selvityksen mukaan suurimpien teleyritysten asiakaspalvelunumeroihin soittaminen on maksullista. Myös jonotus maksaa. Vuoden 2008 aikana puheviestinnän hinnat nousivat yleisesti noin 2 prosenttia.

Kuluttaja joutuu siis maksamaan nykyisin myös virheen selvittämisestä, kun hän soittaa teleyrityksen asiakaspalveluun. Teleyritysten asiakaspalveluiden ruuhkaisuus ja asiakaspalvelun pitkät vastausajat ovat yleisesti tiedossa ja yksittäiset jonotusajat voivat olla erittäin pitkiä.

Voimassaoleva viestintämarkkinalain vakio- korvaus- ja vakiohyvitysjärjestelmä ei ole saa-

nut aikaan negatiivisia taloudellisia vaikutuksia viestintämarkkinoilla.

Liikenne- ja viestintäministeriön selvityksen mukaan viime vuosina teleyritysten kuluttaja-asiakkailleen viestintäpalveluiden toimitusvirheistä maksamat korvaukset ja hyvitykset ovat olleet varsin vähäisiä, vain muutamia miljoonia euroja, eli keskimäärin selvästi alle promillen yritysten koko liikevaihdosta. Eniten korvauksia on maksettu kiinteästä laajakaista- ja matkapuhelinpalveluista. Suurimmat liittymäkohtaiset korvaukset maksettiin kuitenkin kiinteän laajakaistaliittymän virhetilanteista.

Virheen oikaisu

Virhetilanteissa sovelletaan kaksiportaista seuraamusjärjestelmää. Ensisijainen seuraamus on virheen oikaisu, jolla tarkoitetaan virheen korjausta tai uutta suoritusta. Virheen oikaisusta säädetään viestintämarkkinalain 67 e §:ssä.

Pykälän mukaan käyttäjällä on oikeus vaatia, että teleyritys korjaa virheen tai uusii virheellisen suorituksen ilman, että siitä aiheutuu käyttäjälle kustannuksia. Virheen oikaisussa on siis ensisijaisesti kyse nimenomaan käyttäjän oikeudesta saada virheellisen suorituksen tilalle virheetön suoritus. Teleyritys ei pykälän mukaan ole velvollinen oikaisemaan virhettä, jos siitä aiheutuisi teleyritykselle kohtuuttomia kustannuksia tai kohtuutonta haittaa.

Toissijaisesti virhetilanteissa tulevat kysymykseen hinnanalennus tai sopimuksen purku.

Jos virheen korjaaminen tai uusi suoritus ei tule kysymykseen taikka jollei tällaista oikaisua suoriteta kohtuullisessa ajassa siitä, kun käyttäjä on ilmoittanut virheestä, käyttäjällä on lain 67 f §:n mukaan oikeus virhettä vastaavaan hinnanalennukseen. Käyttäjä saa viestintämarkkinalain 67 h §:n mukaan purkaa viestintäpalvelusopimuksen teleyrityksen viivästyksen tai virheen vuoksi, jos sopimusrikkomus on olennainen.

Virheen oikaisu käsittää joko virheen korjaamisen tai uuden toimituksen. Oikaisun etusija ja erityisasema ilmenee muun muassa siinä, että oikaisu voi perustua paitsi käyttäjän, myös palvelun tarjoajan vaatimukseen. Selvää on, ettei oikaisusta saa kummassakaan tapauksessa aiheutua käyttäjälle kustannuksia.

Kustannussuuntautunutta hinnoittelua koskeva lainsäädäntö

Radiotaajuuksia edellyttävän verkkopalvelun tarjoaminen digitaalisessa maanpäällisessä joukkoviestintäverkossa tai matkaviestinverkossa, jossa harjoitetaan yleistä teletoimintaa, edellyttää toimilupaa. Viestintämarkkinalain 10 §:ssä säädetään toimiluvan sisällöstä.

Pykälän 3 momentin mukaan toimilupa, joka koskee verkkopalvelun tarjontaa maanpäällisessä joukkoviestintäverkossa, voidaan myöntää sillä ehdolla, että toimiluvan haltija omalta osaltaan huolehtii siitä, että Yleisradio Oy sekä televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain 7 §:n 1 momentissa tarkoitetun ohjelmistoluvan haltija saavat kustannussuuntautuneeseen hintaan käytettäväkseen toiminnan harjoittamiseen tarvittavan kapasiteetin.

Saadessaan verkkotoimiluvan teleyritys saa oikeuden taajuusalueen käyttöön ja hallintaan. Oikeus käyttää taajuutta ei kuitenkaan ole rajoitukseton, vaan sitä rasittaa lain nojalla velvollisuus luovuttaa kapasiteettia ohjelmistoluvan haltijoille. Säännöksen tarkoituksena on varmistaa se, että Yleisradio Oy ja ohjelmistoluvan haltijat kykenevät lähettämään ohjelmistonsa katsojille.

Säännös velvoittaa verkkotoimiluvan saaneen teleyrityksen luovuttamaan kapasiteettia kustannussuuntautuneeseen hintaan.

Kustannussuuntautuneella hinnalla tarkoitetaan viestintämarkkinalain 84 §:n mukaan hintaa, joka on aiheutuneet kustannukset ja toiminnan tehokkuus huomioon ottaen kohtuullinen. Kohtuullisuutta arvioitaessa on otettava huomioon myös kohtuullinen pääomalle laskettava tuotto, johon vaikuttavat teleyrityksen tekemät investoinnit ja niihin liittyvät riskit.

Termillä kustannussuuntautunut hinta viitataan hintaan, joka on pääsääntöisesti suurempi kuin kustannuksia vastaava hinta olisi, koska hinnan kohtuullisuutta arvioitaessa otetaan huomioon kustannusten lisäksi kohtuullinen tuotto. Huomioon otettavia kustannuksia ovat myös toimitaan tehdyt investoinnit ja toimitaan liittyvä liiketoimintariski.

Kustannussuuntautunutta hinnoittelua koskeva käytäntö

Valtioneuvosto myönsi 25 päivänä kesäkuuta 2009 toimiluvat DNA Oy:lle verkkopalvelun tarjoamiseen digitaalisen maanpäällisen joukkoviestintäverkon kanavanipuissa HD1 ja HD2.

Toimiluvan myöntämisen tavoitteena oli mahdollistaa digitaalisessa joukkoviestintäverkossa teräväpiirtotelevision pidempiaikainen koelähetystoiminta ottamalla käyttöön televisio- ja radiotoimintaan sekä toimiluvanvaraiseen teletoimintaan määrättyjen taajuusalueiden käyttösuunnitelmasta annetussa valtioneuvoston asetuksessa (680/2007), sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella 441/2008, valtakunnallisille teräväpiirtolähetyksille varatut kaksi kanavanippua.

Ennen verkkotoimiluvan myöntämistä DNA Oy:lle Digita Oy on yksin vastannut televisio- ja radiolähetysten valtakunnallisesta jakelusta Suomessa. Viestintäviraston päätöksen mukaisesti Digita Oy on niin sanottu huomattavan markkinavoiman yritys digitaalisten televisiolähetyspalvelujen markkinoilla. Yhtiö välittää Yleisradio Oy:n ja ohjelmistotoimilupien haltijoiden lähetyksiä. Huomattavan markkinavoiman yrityksenä Digita Oy:llä on velvollisuus muun muassa hinnoitella palveluista perityt korvaukset siten, että ne ovat kustannussuuntautuneita ja syrjimättömiä sekä muutoinkin noudattaa syrjimättömiä ehtoja.

DNA Oy:lle myönnettyillä toimiluvilla oli tarkoitus lisätä kilpailua maanpäällisten televisioverkkojen tarjonnassa.

Velvoite kustannussuuntautuneeseen hinnoitteluun soveltuu tilanteeseen, jossa markkinoilla ei ole kilpailua, ja monopoliryitys voi asemaansa hyväkseen käyttämällä hinnoitella verkon kapasiteetin kohtuuttoman kalliiksi. Velvoite ei kuitenkaan soveltuisi tilanteeseen, jossa uusi verkkoyritys tarjoaa palvelujaan kilpailluilla markkinoilla ja hinnat määräytyvät markkinaehtoisesti.

Kilpailun avautuessa digitaalisten maanpäällisten joukkoviestintäverkkojen tarjonnassa verkko-operaattorille asetettu velvollisuus kustannussuuntautuneeseen hinnoitteluun olisi tarpeeton.

Toisaalta verkkoyritys tilanteissa, joissa sillä edelleen on huomattava markkinavoima, tulee

velvoitetuksi kustannussuuntautuneeseen hinnoitteluun Viestintäviraston päätöksellä huomattavasta markkinavoimasta tv- ja radiolähetyspalvelujen tukkumarkkinalla. Näin ollen verkko-operaattorille suoraan lain nojalla asetettu velvollisuus kustannussuuntautuneeseen hinnoitteluun on käytännössä päällekkäisen sääntelynä tarpeeton.

Vikaa tai häiriötä koskeva lainsäädäntö

Viestintämarkkinalain 128 §:n 2 momentin mukaan teleyrityksen on välittömästi ilmoitettava Viestintävirastolle mahdollisesta merkittävästä viasta tai häiriöstä viestintäverkossa tai viestintäpalvelussa.

Viestintäverkoissa ja viestintäpalveluissa on niiden teknisen luonteen vuoksi päivittäin eritasoisia vikoja ja häiriöitä. Tämänkaltaiset viat ja häiriöt kuuluvat viestintäverkkojen ja viestintäpalvelujen tavanomaiseen toimintaan. Viestintämarkkinalaissa asetettu ilmoitusvelvollisuus koskeekin ainoastaan merkittäviä vikoja tai häiriöitä.

Vikaa tai häiriötä koskeva käytäntö

Koska viestintäpalveluiden toimivuus on olennainen asia palvelun käyttäjän kannalta, teleyrityksen tulisi ilmoittaa merkittävistä vioista ja häiriöistä viestintäverkossa ja viestintäpalvelussa myös suoraan palvelun käyttäjälle.

Liikenne- ja viestintäministeriön selvityksen mukaan osa teleyrityksistä ilmoittaa jo tällä hetkellä tulevista häiriötilanteista myös suoraan käyttäjälle. Ilmoittamiseen käytetään useita erilaisia tapoja. Ensisijaisena tiedotuskanavana teleyritykset käyttävät verkkosivujaan. Alueellista lehti-ilmoitusta, radiotiedotteita tai sähköposti-ilmoitusta käytetään vain poikkeuksellisten laajojen, suurta haittaa aiheuttavien huoltotöiden yhteydessä. Jotkin teleyritykset ovat ilmoittaneet käyttävänsä myös taloyhtiöiden ilmoitustauluja sekä asiakaspalvelunumeron automaattista viestipalvelua (niin sanottu IVR-valikko).

Liikenne- ja viestintäministeriön selvityksen mukaan useat operaattorit suunnittelevat henkilökohtaisten tekstiviesti- tai sähköpostitiedotteiden käyttöönottoa.

Verkkovierailuasetus

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 717/2007, (annettu 27 päivänä kesäkuuta 2007), verkkovierailusta yleisissä matkapuhelinverkoissa yhteisön alueella ja direktiivin 2002/21/EY muuttamisesta, jäljempänä *verkkovierailuasetus*, tuli voimaan 30 päivänä kesäkuuta 2007. Asetuksella varmistetaan, että yleisten matkaviestinverkkojen käyttäjät eivät yhteisön alueella matkustaessaan joudu maksamaan kansainvälisistä verkkopalveluista kohtuuttomia hintoja puheluja soittaessaan ja vastaanottaessaan.

Verkkovierailuasetuksen mukaan jäsenvaltioiden on säädettävä asetuksen rikkomiseen sovellettavista seuraamuksista ja toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että ne pannaan täytäntöön.

Lailla viestintämarkkinalain väliaikaisesta muuttamisesta (119/2008) lakiin lisättiin 127 a §, jonka mukaan lain valvontaa, seuraamuksia ja riitojen ratkaisua koskevia säännöksiä sovellettaisiin myös verkkovierailusta yleisissä matkapuhelinverkoissa annetun Euroopan yhteisön asetuksen noudattamisen valvontaan ja rikkomisen seuraamuksiin sekä siitä johtuvien riitojen ratkaisemiseen. Säännös tuli voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2008 ja se on väliaikaisesti voimassa 30 päivään kesäkuuta 2010 saakka.

Säännös säädettiin väliaikaisesti voimaan, koska verkkovierailuasetus oli voimassa 30 päivään kesäkuuta 2010 saakka.

Verkkovierailuasetuksen voimassaoloa on jatkettu kahdella vuodella Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 544/2009, (annettu 18 päivänä kesäkuuta 2009), verkkovierailusta yleisissä matkapuhelinverkoissa yhteisön alueella annetun asetuksen (EY) N:o 717/2007 ja sähköisten viestintäverkkojen ja -palvelujen yhteisestä sääntelyjärjestelmästä annetun direktiivin 2002/21/EY muuttamisesta. Asetuksen 13 artiklan mukaan asetuksen voimassaolo päättyy 30 päivänä kesäkuuta 2012. Näin ollen myös viestintämarkkinalain 127 a §:n voimassaoloa tulisi jatkaa kahdella vuodella.

Yleisradio Oy

Televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain 7 a §:n 1 momentin mukaan Yleisradio Oy saa harjoittaa analogista julkisen palvelun televisio- ja radiotoimintaa ilman toimilupaa niillä taajuuksilla, jotka on osoitettu sen käyttöön radiolain 6 §:ssä tarkoitettussa taajuusalueiden käyttösuunnitelmassa.

Pykälän 2 momentin mukaan Yleisradio Oy saa harjoittaa digitaalista julkisen palvelun televisio- ja radiotoimintaa ilman toimilupaa. Valtioneuvoston velvollisuutena on huolehtia siitä, että yhtiö saa käyttöönsä tässä toiminnassa tarvitsemansa määrän maanpäällisen televisio- ja radioverkon kapasiteettia ja että yhtiö voi käyttää sitä tarkoituksenmukaisesti.

Radiotaajuushallinnosta säädetään radiotaajuuksista ja telelaitteista annetun lain (1015/2001, jäljempänä *radiolaki*), 2 luvussa.

Taajuuksien käytön suunnittelulla pyritään varmistamaan, että niin nykyisille kuin tulevaisuudenkin radiojärjestelmille on osoitettavissa riittävästi käyttökelpoisia, mahdollisimman häiriöttömiä radiotaajuuksia.

Radiolain 6 §:n 2 momentin mukaan valtioneuvosto vahvistaa yleiset periaatteet taajuuksien käytölle sekä taajuussuunnitelman viestintämarkkinalain 4 §:ssä tarkoitettuun toimilupaa edellyttävään teletoimintaan, televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain 7 §:ssä tarkoitettuun toimiluvanvaraiseen televisio- ja radiotoiminnan harjoittamiseen tarkoitetuille taajuusalueille, eräissä yksittäistapauksissa, jos yksittäisen taajuusalueen käyttöä koskevalla Viestintäviraston määräyksellä voi olla huomattavia vaikutuksia viestintämarkkinoiden yleiseen kehitykseen sekä tuotekehitys-, testaus- ja opetustoimintaan tarkoitetuille taajuusalueille.

Valtioneuvoston televisio- ja radiotoimintaan sekä toimiluvanvaraiseen teletoimintaan määrättyjen taajuusalueiden käyttösuunnitelmasta antamassa asetuksessa on säännökset televisio-, radio- ja matkaviestinverkkojen lukumäärästä, toimintaan käytettävistä taajuusalueista sekä eräistä teknisluonteisista seikoista.

Koska taajuuksia on rajallisesti, mutta niiden yhteiskunnallinen merkitys on suuri, valtioneuvosto vahvistaa edellä esitetyllä tavalla taajuussuunnitelman määräytyille taajuusalueil-

le. Tässä yhteydessä valtioneuvosto vaaraa myös Yleisradio Oy:lle sen kapasiteetin, jonka se tarvitsee julkisen palvelun harjoittamiseksi.

2 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Ehdotuksella pyritään parantamaan kuluttajan asemaa viestintäpalvelusopimuksen osapuolena. Ehdotetun sääntelyn tarkoituksena on selventää kuluttajan oikeusasemaa palvelun virhe- ja viivästystilanteissa.

Viestintämarkkinalain kuluttajansuojasäännöksiä muutettaisiin siten, että viestintäpalvelun viivästys- ja virhetilanteissa maksettavan vakiokorvauksen ja vakiohyvityksen määrää korotettaisiin.

Virheen oikaisua koskevaa säännöstä ehdotetaan muutettavaksi siten, että virheen oikaisusta teleyritykselle aiheutuvien kustannusten kohtuuttomuutta arvioitaessa otettaisiin erityisesti huomioon virheen merkitys, suorituksen arvo ja se, voidaanko oikaisu suorittaa muulla tavalla aiheuttamatta käyttäjälle huomattavaa haittaa.

Lisäksi viestintäpalvelusopimusta koskevaa säännöstä ehdotetaan muutettavaksi siten, että viestintäpalvelusopimuksessa olisi jatkossa mainittava aina myös laajakaistayhteyden tiedonsiirtonopeuden vaihteluväli.

Viestintämarkkinalakia ehdotetaan muutettavaksi myös siten, että teleyrityksellä olisi velvollisuus ilmoittaa merkittävistä vioista ja häiriöistä viestintäverkossa ja viestintäpalvelussa suoraan palvelun käyttäjälle.

Verkkotoimiluvan haltijan velvoite kustannussuuntautuneeseen hinnoitteluun poistettaisiin.

Lisäksi esitykseen tehtäisiin lainsäädäntötekniisiä muutoksia, joiden tarkoituksena ei ole muuttaa voimassa olevaa oikeustilaa.

Televisio- ja radiotoiminnasta annettua lakia sekä radiotaajuuksista ja telelaitteista annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että Yleisradio Oy:n taajuustarpeiden vahvistaminen valtioneuvoston taajuussuunnitelmassa täsmentyy.

Euroopan parlamentin ja neuvoston verkkovierailusta yleisissä matkapuhelinverkoissa yhteisön alueella ja direktiivin 2002/21/EY muuttamisesta antaman asetuksen (EY) N:o 717/2007 noudattamisen valvonnasta ja seu-

raamuksista säätävän väliaikaisesti voimassa olevan viestintämarkkinalain säännöksen voimassaoloa jatkettaisiin kahdella vuodella.

3 Esityksen vaikutukset

3.1 Taloudelliset vaikutukset

Vaikutukset kuluttajiin

Esitys parantaisi kuluttajan asemaa suhteessa palveluntarjoajiin, koska vakiokorvauksen ja vakiohyvityksen vähimmäis- ja enimmäismääriä korotettaisiin elinkustannusindeksiin ja kuluttajalle viivästyksen selvittämisestä aiheutuvien kulujen nousemisen vuoksi. Muutos parantaisi kuluttajien asemaa sopimusrikkomusta koskevassa neuvottelussa teleyrityksen kanssa.

Kuluttajan oikeusasemaa parantaisi myös se, että viestintäpalvelusopimuksessa olisi jatkossa aina mainittava myös laajakaistapalvelun tiedonsiirtonopeuden vaihteluväli. Kun laajakaistapalvelun ominaisuuksista sovitaan riittävän tarkasti, kuluttaja tietää minkälaisen palvelun toimittamisesta on sovittu ja myös palvelussa olevan virheen osoittaminen helpottuu.

Palvelun tarjoaja voi kieltäytyä virheen oikaisemisesta silloin, jos sille aiheutuisi siitä kohtuuttomia kustannuksia. Kuluttajan oikeusasemaa parantaisi myös sen tarkempi määrittely, minkälaiset tekijät otetaan huomioon arviotaessa virheen oikaisusta teleyritykselle aiheutuvien kustannusten kohtuuttomuutta.

Lisäksi kuluttajan asemaa parantaisi mahdollisuus saada tieto merkittävästä viasta tai häiriöstä suoraan teleyritykseltä, jolloin tieto tavoitaisi käyttäjän mahdollisimman nopeasti.

Yritysvaikutukset

Ehdotetulla sääntelyllä pyritään muun muassa vaikuttamaan teleyritysten käyttäytymiseen viestintäpalvelun sopimusosapuolena ja lisäämään palvelujen asianmukaista markkinointia.

Vakiokorvauksen ja vakiohyvityksen euro-määrien korottamisen vaikutukset teleyrityksen kustannuksiin riippuvat osittain teleyrityksen nykyisestä korvauskäytännöstä. Liikenne- ja viestintäministeriön selvityksen mukaan viime vuosina teleyritysten kuluttaja-

asiakkailleen maksamat korvaukset ja hyvitykset ovat olleet varsin vähäisiä, keskimäärin selvästi alle promillen yritysten koko liikevaihdosta. Ehdotettu korotus on maltillinen ja teleyrityksen kannalta kohtuullinen, eikä sillä ole merkittäviä kustannusvaikutuksia.

Eräät ehdotetuista muutoksista edellyttävät teleyritysten vakiosopimusehtojen uudistamista, mistä aiheutuu teleyrityksille jossain määrin kustannuksia. Teleyritykset kuitenkin uudistavat vakiosopimuksiaan myös omista tarpeistaan johtuen varsin säännöllisesti. Ehdotetuista muutoksista aiheutuvia kustannuksia ei siten voida pitää yllättävinä tai kohtuuttomina.

Esityksellä saattaa olla vaikutusta teleyritysten asiakas- ja tietojärjestelmiin. Esityksen mukaan teleyrityksen tulisi ilmoittaa merkittävästä viasta tai häiriöstä viestintäverkossa tai viestintäpalvelussa suoraan käyttäjälle. Muutoksesta aiheutuvien kustannusten ei kuitenkaan arvioida olevan merkittäviä tai poikkeavan teleyritysten tavanomaisen hallinto- ja kehitystoiminnan kustannuksista.

Jo tällä hetkellä osa teleyrityksistä ilmoittaa tulevista häiriötilanteista suoraan käyttäjälle. Lisäksi teleyritys voi käyttää ilmoittamiseen useita erilaisia tapoja ja käytössään olevia yhteystietoja. Liikenne- ja viestintäministeriön selvityksen mukaan useat operaattorit suunnittelevat jo nyt henkilökohtaisten tekstiviesti- tai sähköpostitiedotteiden käyttöönottoa.

Esitys ei merkittävästi lisää teleyritysten velvollisuuksia nykyisestä.

3.2 Vaikutukset viranomaisten toimintaan

Muutosehdotus ei merkittävästi lisää viestintäviraston tai Kuluttajaviraston valvontatehtäviä. Esitys helpottaisi viestintäviraston ja Kuluttajaviraston valvontatehtäviä, kun laajakaistapalvelun virhetilanteet olisivat selkeämmin määriteltävissä.

4 Asian valmistelu

Hallituksen esitys on valmisteltu liikenne- ja viestintäministeriössä.

Esityksestä pyydettiin lausunto kaikilta teleyrityksiltä ja muilta alan toimijoilta, keskeisiltä viranomaisilta ja etujärjestöiltä sekä Ah-

venamaan maakunnan hallitukselta, yhteensä 267 taholta.

Lausunnon toimitti pyynnön saaneista 35 viranomaista, järjestöä ja yritystä. Lausunnoista on laadittu erillinen lausuntokokoelma.

Lähes kaikki viranomaiset suhtautuivat esitykseen myönteisesti. Samoin ne järjestöt ja yhteisöt, jotka tarkastelivat esitystä etupäässä kuluttajan näkökulmasta. Sitä vastoin useimmat elinkeinoelämää edustavat järjestöt sekä teleyritykset pitivät ehdotettua sääntelyä tarpeettomana.

Lausunnonantajista etenkin teleyritykset vastustivat viestintäpalvelun viivästys- ja virhetilanteissa maksettavien vakiokorvauksen ja vakiohyvityksen korottamista ehdotetuilla summilla. Ehdotusta vastustavissa lausunnoissa todettiin, että ehdotetut korotukset eivät vastaa kuluttajalle virheen selvittämisestä aiheutuvien kustannusten nousua. Korotusten määrää onkin jatkovalmistelussa alennettu.

Etenkin teleyritykset vastustivat hinnanalennusta koskevan säännöksen muuttamista siten, että käyttäjällä olisi laajakaistapalvelua koskevassa virhetilanteessa oikeus vähimmäismääräiseen hinnanalennukseen. Myös osa viranomaisista suhtautui esitykseen varauksellisesti. Ehdotusta vastustavissa lausunnoissa todettiin, että kuluttaja voi saada aiheetonta taloudellista hyötyä, jos virhe ei vastaa ehdotettua vähimmäismäärää. Vähimmäismääräistä hinnanalennusta koskeva säännös on jatkovalmistelussa poistettu.

Lausunnonantajista etenkin oikeusministeriö, Kuluttajavirasto ja Viestintävirasto kiin-

nittivät huomiota siihen, että laajakaistapalveluissa käyttäjän kannalta ongelmana on ennen kaikkea palvelun virheellisuuden osoittaminen, koska palvelun keskeistä sisältöä kuten tiedonsiirtonopeutta ei ole määritelty sopimuksessa riittävän yksityiskohtaisesti. Esitystä onkin tältä osin täydennetty siten, että viestintäpalvelusopimuksessa olisi jatkossa mainittava aina myös laajakaistapalvelun tiedonsiirtonopeuden vaihteluväli.

Esityksessä on säännös teleyrityksen velvollisuudesta ilmoittaa merkittävistä vioista ja häiriöistä viestintäverkossa ja viestintäpalvelussa myös suoraan palvelun käyttäjälle. Muutamat lausunnonantajat ovat toivoneet, että ehdotetun säännöksen voimaantulolle säädettäisiin siirtymäaika. Esitystä on tältä osin täydennetty lausunnonantajien toivomaan suuntaan. Esityksen mukaan säännös tulisi voimaan 1 päivänä tammikuuta 2011. Lausunto-palautteen johdosta myös vakiokorvausta ja vakiohyvitystä koskevat säännökset on jatkovalmistelussa ehdotettu tulevaisuuteen voimaan 1 päivänä tammikuuta 2011.

Lausunnonantajista Kuluttajavirasto on esittänyt, että viestintämarkkinalain 67 e §:ään lisättäisiin kuluttajansuojalakiin sisältyvä säännös, jonka mukaan virheen oikaisusta teleyritykselle aiheutuvien kustannusten kohtuuttomuutta arvioitaessa otettaisiin huomioon erityisesti virheen merkitys, suorituksen arvo ja se voidaanko oikaisu suorittaa muulla tavalla aiheuttamatta käyttäjälle huomattavaa haittaa. Esitystä on jatkovalmistelussa täydennetty tältä osin.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Lakiehdotusten perustelut

1.1 Viestintämarkkinalaki

10 §. Toimiluvan sisältö. Viestintämarkkinalain 10 §:n 3 momentin mukaan toimilupa, joka koskee verkkopalvelun tarjontaa maanpäällisessä joukkoviestintäverkossa, voidaan myöntää sillä ehdolla, että toimiluvan haltija omalta osaltaan huolehtii siitä, että Yleisradio Oy sekä televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain 7 §:n 1 momentissa tarkoitettun ohjelmis-

toluvan haltija saavat kustannussuuntautuneeseen hintaan käytettäväkseen toiminnan harjoittamiseen tarvittavan kapasiteetin.

Esityksessä ehdotetaan, että toimiluvan haltijan velvoite kustannussuuntautuneeseen hinnoitteluun poistetaan. Jatkossa toimiluvan haltijan tulisi vain varmistaa, että ohjelmistoluvan haltijat saavat käytettäväkseen toiminnan harjoittamiseen tarvittavan kapasiteetin.

67 §. Viestintäpalvelusopimus. Viestintämarkkinalain 67 §:n 3 momentin 2 kohtaa muutettaisiin siten, että viestintäpalvelusopimuksessa olisi jatkossa mainittava aina myös

laajakaistapalvelun tiedonsiirtonopeuden vaihteluväli. Lisäyksellä pyritään siihen, että laajakaistapalvelun keskeinen sisältö määriteltäisiin riittävällä tarkkuudella jo sopimusta tehtäessä. Jos palvelun keskeinen sisältö ja sen laatu on määritelty sopimuksessa riittävän yksityiskohtaisesti, myös palvelussa olevan virheen osoittaminen helpottuu. Lisäyksellä pyritään vastaamaan niihin käytännön ongelmiin, joita on selostettu edellä nykytilan kuvauksessa.

Ehdotetussa pykälässä käytetty laajakaistan käsite on tavanomainen ja kuluttajille ja teleyrityksille tuttu.

Laajakaista on dynaaminen käsite. Sillä tarkoitetaan tiedonsiirtoyhteyttä, joka mahdollistaa tietoverkoissa olevan aineiston ja palvelujen käytön vaivattomasti. Käytännössä tällöin tarkoitetaan siis kiinteähintaista ja aina auki olevaa internet-yhteyttä.

Tällä hetkellä muun muassa Euroopan Unionissa, OECD:ssä ja Kansainvälisessä televiestintäliitto ITU:ssa yleisen näkemyksen mukaan laajakaistan miniminopeus on 256 kilobittia sekunnissa.

Internet-liittymälle on ominaista se, että palvelun nopeus vaihtelee. Yhteysnopeuksien vaihteluvälin tulisi kuitenkin olla sellainen, että kuluttajan ostaman palvelun nopeus ainakin pääosan ajasta vastaisi markkinoinnissa luvattua yhteysnopeutta. Esimerkkinä kuluttajan kannalta kohtuullisesta vaihteluvälistä voidaan mainita esimerkiksi liikenne- ja viestintäministeriön asetus tarkoituksenmukaisen internet-yhteyden vähimmäisnopeudesta yleispalvelussa (732/2009).

Asetuksen mukaan tarkoituksenmukaisen internet-yhteyden vähimmäisnopeus saapuvassa liikenteessä on 1 megabittia sekunnissa. Asetuksen 1 §:n 2 momentin mukaan riittää, että internet-yhteyden keskimääräinen vähimmäisnopeus saapuvassa liikenteessä on 750 kilobittia sekunnissa 24 tunnin mittausjakson aikana, eli 75 prosenttia vaaditusta nopeudesta ja 500 kilobittia sekunnissa minkä tahansa neljän tunnin mittausjakson aikana eli 50 prosenttia vaaditusta nopeudesta.

Ehdotetulla muutoksella pyritään siihen, että laajakaistapalvelua koskevissa sopimuksissa tullaan jatkossa määrittelemään mahdollisimman täsmällisesti ja seikkaperäisesti yhteys-

nopeuden vaihteluväli esimerkiksi eri vuorokauden aikoina.

Yhteysnopeus tulee määritellä vakiosopimusehdoissa mahdollisimman yksiselitteisesti ja konkreettisesti, jotta kuluttaja ymmärtää, millaista palvelua hän on ostamassa. Velvoitteen täyttämiseksi ei riitä maininta yhteyden teoreettisesta maksiminopeudesta, vaan sopimusehtoa tulee voida käyttää virheellistä suoritusta määriteltäessä. Hyvänä esimerkkinä tällaisesta muotoilusta voidaan pitää edellä mainittua asetusta yleispalvelusta.

Hyvänä käytäntönä voidaan pitää myös sitä, että teleyritys listaa vakiosopimusehdoissa ne keskeiset käyttäjästä tai tämän laitteista johtuvat tekijät, jotka saattavat vaikuttaa yhteysnopeuteen. Tällä pyritään siihen, että käyttäjä osaa minimoida oman toimintansa vaikutuksen laajakaistapalvelun yhteysnopeuteen. Todistustaakka tällaisten seikkojen vaikutuksesta yhteysnopeuteen on kuluttajasuhteessa luonnollisestikin elinkeinonharjoittajalla eli teleyrityksellä.

67 b §. *Vakiokorvaus toimituksen viivästy- misestä.* Esityksessä ehdotetaan, että viestintämarkkinalaissa säädettyjen vakiokorvauksen ja vakiohyvityksen vähimmäis- ja enimmäismääriä korotettaisiin.

Esityksessä ehdotetaan, että lain 67 b §:n 1 momenttia muutettaisiin siten, että jatkossa vakiokorvauksen määrä olisi vähintään 20 euroa kultakin alkavalta viivästysviikolta, kuitenkin enintään 160 euroa.

67 e §. *Virheen oikaisu.* Palvelun tarjoaja voi viestintämarkkinalain 67 e §:n 1 momentin mukaan kieltäytyä virheen oikaisemisesta silloin, jos hänelle aiheutuisi siitä kohtuuttomia kustannuksia tai kohtuutonta haittaa.

Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että kustannusten kohtuuttomuutta ja kohtuutonta haittaa arvioitaessa otettaisiin erityisesti huomioon virheen merkitys ja suorituksen arvo, jos se olisi sopimuksen mukainen sekä se, voidaanko oikaisu suorittaa muulla tavalla aiheuttamatta käyttäjälle huomattavaa haittaa. Säännös olisi linjassa kuluttajansuojalain (38/1978) yleisten periaatteiden kanssa.

Käyttäjän oikeus vaatia virheen oikaisemista ei riippuisi virheen laadusta sinänsä, kuten siitä, onko virhe vähäinen tai olennainen. Asian arviointi perustuisi käyttäjän ja teleyrityksen etujen vertailuun, jossa olisi otettava huomi-

oon toisaalta virheen merkitys ja käyttäjän tarve saada se oikaistuksi sekä toisaalta se haitta ja kustannukset, jotka virheen oikaiseminen aiheuttaisi teleyritykselle.

Viestintäpalvelut, kuten laajakaistayhteys, ovat niin sanottuja välttämättömyyspalveluita kuluttajalle. Viestintämarkkinalaissa on sen vuoksi säädetty yleispalveluyrityksiksi nimettyjen teleyritysten velvollisuudesta tarjota maantieteellisesti paikasta riippumatta kohtuullisella hinnalla sellainen liittymä yleiseen viestintäverkkoon, jolla voidaan käyttää tavanomaisia puhelinpalveluita ja mahdollistaa tarkoituksenmukainen internetyhteys. Heinäkuusta 2010 lukien myös laajakaistayhteys kuuluu viestintämarkkinalaissa tarkoitettuun yleispalveluun.

Viestintäpalvelut ovat keskeinen väline myös yksittäisen kansalaisen sananvapauden toteutumisen kannalta. Erityisesti perustuslakivaliokunta on korostanut tätä lähtökohtaa useissa lausunnoissaan (PeVL 23/1993 vp, PeVL 19/1998 vp, PeVL 8/2002 ja PeVL 54/2002 vp).

Viestintäpalveluiden edellä selostetun erityisaseman vuoksi viestintäpalvelusuorituksen arvo kuluttajalle on aina suuri, jopa välttämätön. Esimerkiksi laajakaistayhteyden katkeaminen voitaneen aina luokitella käyttäjän kannalta merkittäväksi virheeksi. Tämä tulee ottaa huomioon punnittaessa vastakkain kuluttajan oikeutta virheen oikaisuun ja teleyrityksen oikeutta kieltäytyä oikaisemisesta oikaisutoimenpiteestä aiheutuvien kohtuuttomien kustannusten vuoksi.

Viestintäpalvelun merkityksestä johtuen kustannusten kohtuuttomuudelle asetettavan rajan tulisikin olla varsin korkea. Esimerkiksi yleispalvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten kohtuuttomuutta arvioidaan viestintämarkkinalain 60 b §:n mukaan teleyrityksen koon sekä yrityksen harjoittaman yritystoiminnan liikevaihdon perusteella, ei yksittäisestä yleispalvelusuorituksesta teleyritykselle aiheutuvien kustannusten perusteella.

Kustannusten kohtuuttomuutta arvioitaessa otettaisiin virheen merkityksen ja suorituksen arvon lisäksi huomioon myös se, voidaanko oikaisu suorittaa muulla tavalla aiheuttamatta käyttäjälle huomattavaa haittaa.

Jos teleyritys esimerkiksi korjaa kiinteän puhelinliittymän katkeamisesta aiheutuneen

virheen rakentamalla liittymän jatkossa langattomasti, tästä ei saa aiheutua käyttäjälle huomattavaa haittaa. Pykälässä tarkoitettuna huomattavana haittana voidaan pitää esimerkiksi puhelinliittymän kuuluvuuden huonontumista tai ylimääräisiä kustannuksia, jotka aiheutuvat puhelinliittymän kuuluvuuden kannalta välttämättömien lisälaitteiden hankinnasta. Teleyrityksen on siis aina huolehdittava tällaisten lisälaitteiden hankinnasta aiheutuvista kustannuksista.

67 f §. Hinnanalennus ja vakiohyvyitys. Esityksessä ehdotetaan, että lain 67 f §:n 2 momenttia muutettaisiin siten, että jatkossa vakiohyvityksen määrä olisi vähintään 20 euroa kultakin alkavalta keskeytysviikolta, kuitenkin enintään 160 euroa.

128 §. Viestintäverkon ja viestintäpalvelun laatuvaatimukset. Viestintämarkkinalain 128 §:n 2 momentin mukaan teleyrityksen on välittömästi ilmoitettava Viestintävirastolle mahdollisesta merkittävästä viasta tai häiriöistä viestintäverkossa tai viestintäpalvelussa.

Esityksessä ehdotetaan, että teleyrityksen tulisi ilmoittaa edellä mainitusta häiriöstä tai viasta myös suoraan käyttäjälle.

Teleyritys voisi käytännössä itse valita ilmoituksen tekotavan. Teleyrityksen tulisi kuitenkin tehdä ilmoitus sillä tavoin, että se palvelee käyttäjää parhaiten. Myös käyttäjien erityisryhmien, kuten iäkkäiden ja vammaisten tarpeet tulisi huomioida. Teleyritys voi käyttää luonnollisestikin vain sellaisia käyttäjien yhteystietoja, jotka ovat sen tiedossa.

1.2 Televisio- ja radiotoiminnasta annettu laki

7 a §. Yleisradio Oy:n oikeus televisio- ja radiotoiminnan harjoittamiseen. Ehdotuksessa esitetään kumottavaksi 7 a §:n 1 momentti. Teknologisen kehityksen vuoksi ei enää ole tarpeen säännellä erikseen analogisessa ja digitaalisessa muodossa tapahtuvaa lähetystoimintaa. Televisiotoiminnassa siirryttiin kokonaan digitaaliseen lähettämiseen 1 päivänä syyskuuta 2007.

Radiolähetystoiminta tapahtuu edelleen kokonaisuudessaan analogisessa muodossa. Tulevaisuudessa on kuitenkin mahdollista, että radiotoiminnassakin aloitetaan myös digitaalinen lähetystoiminta. Radiolain 6 §:ssä sääde-

tään taajuusalueiden käytöstä riippumatta siitä, tapahtuuko toiminta analogisessa tai digitaalisessa muodossa.

Televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain 7 a §:n 2 momenttia tulisi muuttaa siten, että siihen lisätään viittaus Yleisradio Oy:stä annetun lain 7 §:ään, jolloin Yleisradio Oy:n oikeus harjoittaa julkisen palvelun televisio- ja radiotoimintaa ilman toimilupaa täsmentyy. Muutoksella ei pyritä muuttamaan voimassa olevaa oikeustilaa, vaan ainoastaan selkiyttämään Yleisradio Oy:tä koskevaa sääntelyä.

Lisäksi 2 momentissa tulisi todeta, että valtioneuvoston velvollisuutena on huolehtia siitä, että yhtiö saa käyttöönsä tässä toiminnassa tarvitsemansa, sille taajuussuunnitelmassa säädetyn määrän digitaalisen televisio- tai ääniradioverkon lähetyksen kapasiteettia tai analogisessa ääniradiotoiminnassa tarvittavia radiotaajuuksia. Tarkoituksena on säätää valtioneuvoston velvollisuudesta huolehtia julkisen palvelun toimintaedellytyksistä teknologianeutraalilla tavalla.

Jo tällä hetkellä yleiset periaatteet ja taajuussuunnitelma julkisen palvelun televisio- ja radiotoimintaan vahvistetaan valtioneuvoston taajuussuunnitelmassa. Muutoksella ei näin ollen pyritä muuttamaan voimassa olevaa oikeustilaa, vaan saattamaan sääntely vastaamaan voimassa olevaa käytäntöä.

1.3 Radiotaajuuksista ja telelaitteista annettu laki

6 §. Radiotaajuuksien käyttö. Televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain 7 a §:n muutoksen yhteydessä tulisi sisällyttää radiolain 6 §:n 2 momenttiin kohta, jonka mukaan valtioneuvoston taajuussuunnitelmaan sisällytetään myös Yleisradio Oy:stä annetun lain 7 §:ssä tarkoitettujen julkisen palvelun televisio- ja radiotoiminnan toteuttamiseen tarkoitettujen taajuusalueet. Muutos vastaisi voimassa olevaa oikeustilaa.

Samassa yhteydessä tulisi muuttaa radiolain 6 §:n 3 momenttia siten, että Yleisradio mainittaisiin erikseen nimeltä taajuussuunnitelmasta kuultavissa tahoissa sekä taajuusalueiden lisää osoittamista koskevassa tarkastelussa. Muutos vastaisi voimassa olevaa oikeustilaa.

1.4 Viestintämarkkinalain väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännös

Esityksessä ehdotetaan, että viestintämarkkinalain väliaikaisesti voimassa olevan 127 a §:n voimassaoloaikaa jatkettaisiin kahdella vuodella.

Esityksessä ehdotetaan, että lain 127 a § olisi jatkossa voimassa 30 päivään kesäkuuta 2012 saakka.

2 Voimaantulo

Viestintämarkkinalain 67, 67 b, 67 e, 67 f ja 128 §:n ehdotetaan tulevan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2011. Teleyritykset tarvitsevat aikaa sopimusehtojensa muuttamiselle uuden lain edellyttämään muotoon, joten lakiin on syytä ottaa tarkoituksenmukainen siirtymäaika.

Siirtymäaikaa ei tarvita televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain, radiotaajuuksista ja telelaitteista annetun lain, viestintämarkkinalain väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain eikä viestintämarkkinalain 10 §:n muutoksen voimaantulolle, joten niiden ehdotetaan tulevan voimaan mahdollisimman pian.

3 Suhde perustuslakiin ja säätämisjärjestys

3.1 Sopimussuhteiden pysyvyys

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi viestintämarkkinalain 67 §:ää. Muutos merkitsisi puuttumista myös teleyritysten voimassa oleviin vakiosopimusehtoihin. Lakiehdotuksen voimaantulosäännöksen pääsäännöstä huolimatta lakia sovellettaisiin eräissä tapauksissa myös ennen lain voimaantuloa tehtyihin kuluttajasopimuksiin. Ehdotetulla lailla on tältä osin taannehtivia vaikutuksia voimassa oleviin sopimussuhteisiin.

Sopimussuhteiden pysyvyys kuuluu perustuslain 15 §:ssä turvatun omaisuuden suojan piiriin (PeVL 3/1982 vp.). Sopimussuhteen pysyvyyttä korostamalla pyritään suojaamaan sopimussuhteesta johtuvia kummankin sopijapuolen varallisuusarvoisia etuja.

Omaisuuksien suoja ja sopimussuhteiden pysyvyyttä koskevat perusoikeuksien yleiset rajoitusedellytykset (PeVM 25/1994 vp). Perusoikeutta rajoittavan tai siihen puuttuvan sääntelyn tulee olla perusteiltaan hyväksyttävää ja painavan yhteiskunnallisen tarpeen vaatimaa sekä välttämätöntä hyväksyttävän tarkoituksen saavuttamiseksi. Lisäksi sääntely on oltava oikeasuhtaista. Taannehtivuuskiellon osalta perustuslakivaliokunta on vakiintuneesti katsonut, että lailla voidaan selventää ja täydentää oikeussuhteita, kunhan aineelliseen oikeuteen ei tuoda olennaisesti uutta sisältöä (PeVL 28/1994 vp).

Perustuslakivaliokunta on käsitellyt sopimussuhteiden pysyvyyden suhdetta omaisuussuojaan useissa lausunnoissaan. Sopimussuhteiden koskemattomuus ei ole valiokunnan käytännössä muodostunut ehdottomaksi (PeVL 5/2002 vp). Voimassa oleviin sopimuksiin on esimerkiksi voitu ulottaa kohtuullistamisvaatimus (PeVL 3/1982 vp) ja oikeussuhteiden selventämistä ja täydentämistä on pidetty mahdollisena, kunhan aineelliseen oikeuteen ei tuoda olennaisesti uutta sisältöä. Taannehtivaa puuttumista sopimussuhteisiin on pidetty mahdollisena, jos sopimuksia ehdotetaan muutettavan muuhun oikeusjärjestykseen sopivalla tavalla ja, jos ehdotetut muutokset ovat kohtuullisia kummankin osapuolen kannalta (PeVL 28/1994 vp). Valiokunta on lausuntokäytännössään todennut myös, että suhteellisuusperiaatteen kannalta olisi oleellis-

ta, että sopimussuhteisiin puuttumisen vaikutukset jäisivät verraten vähäisiksi esimerkiksi siirtymäajasta johtuen (PeVL 24/2002 vp).

Tarve puuttua teleyritysten vakiosopimusehtoihin täyttää perusoikeuksien yleiset rajoitusedellytykset. Sääntelyn tarkoituksena on selventää kuluttajan oikeusasemaa palvelun virhe- ja viivästystilanteissa tavalla, joka vastaa yleisiä sopimusoikeudellisia periaatteita ja kuluttajan oikeuksia koskevaa yleislainsäädäntöä. Säännöksillä pyritään selventämään nykyistä oikeustilaa ja takaamaan kuluttajien yhdenvertainen kohtelu.

Viestintäpalveluita koskevat sopimukset, kuten kiinteän puhelinverkon liittämösopimukset, ovat usein pitkäkestoisia. Tämän vuoksi olisi myös teleyritysten kannalta epätarkoituksenmukaista, että uusia säännöksiä ei sovellettaisi myös vanhoihin sopimuksiin.

Ehdotettu sääntely on siten perusteiltaan hyväksyttävää ja oikeasuhteista.

3.2 Säättämisenjärjestyksen arviointi

Edellä esitettyjen syiden vuoksi lakiehdotukset voidaan käsitellä tavallisessa lainsäätämisenjärjestyksessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

*Lakiehdotukset***Laki****viestintämarkkinalain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 23 päivänä toukokuuta 2003 annetun viestintämarkkinalain (393/2003) 10 §:n 3 momentti, 67 §:n 3 momentin 2 kohta, 67 b §:n 1 momentti, 67 e §:n 1 momentti, 67 f §:n 2 momentti ja 128 §:n 2 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 67 §:n 3 momentin 2 kohta, 67 b §:n 1 momentti, 67 e §:n 1 momentti, 67 f §:n 2 momentti ja 128 §:n 2 momentti laissa 759/2006, seuraavasti:

10 §

Toimiluvan sisältö

 Toimilupa, joka koskee verkkopalvelun tarjontaa maanpäällisessä joukkoviestintäverkossa, voidaan myöntää sillä ehdolla, että toimiluvan haltija omalta osaltaan huolehtii siitä, että Yleisradio Oy sekä televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain (744/1998) 7 §:n 1 momentissa ja yleisradiotoiminnasta annetun maakuntalain (Ålands författningssamling 117/1993) 2 §:n 1 momentissa tarkoitetun ohjelmistoluvan haltija saavat käytettäväkseen toiminnan harjoittamiseen tarvittavan kapasiteetin. Toimilupaviranomaisen on edellä mainituilla toimilupaehdoilla huolehdittava siitä, että mainitut televisio- ja radiotoiminnan harjoittajat saavat kaikissa tilanteissa käytettäväkseen toiminnan harjoittamiseen tarvittavan kapasiteetin.

67 §

Viestintäpalvelusopimus

Sopimuksessa on mainittava ainakin

 2) tarjottavien palvelujen laatu ja ominaisuudet sekä ylläpitopalvelutyypit, laajakais-

tapalveluista myös tiedonsiirtonopeuden vaihteluväli;

67 b §

Vakiokorvaus toimituksen viivästyksestä

Käyttäjällä on 67 a §:ssä tarkoitettu tapauksessa oikeus vakiokorvaukseen. Sen määrä on vähintään 20 euroa kultakin alkavalta viivästysviikolta, kuitenkin enintään 160 euroa.

67 e §

Virheen oikaisu

Käyttäjällä on oikeus vaatia, että teleyritys korjaa virheen tai uusii virheellisen suorituksen ilman, että siitä aiheutuu käyttäjälle kustannuksia. Teleyritys ei kuitenkaan ole velvollinen oikaisemaan virhettä, jos siitä aiheutuisi teleyritykselle kohtuuttomia kustannuksia tai kohtuutonta haittaa. Kustannusten kohtuuttomuutta ja kohtuutonta haittaa arvioitaessa on erityisesti otettava huomioon virheen merkitys ja suorituksen arvo, jos se olisi sopimuksen mukainen, sekä se, voidaanko oikaisu suoritaa muulla tavalla aiheuttamatta käyttäjälle huomattavaa haittaa.

67 f §

Hinnanalennus ja vakiohyvitys

Käyttäjällä on oikeus vakiohyvitykseen, jos 67 d §:ssä tarkoitettu virhe perustuu toimituksen keskeytykseen. Vakiohyvityksen määrä on vähintään 20 euroa kultakin alkavalta keskeytysviikolta, kuitenkin enintään 160 euroa. Jos käyttäjälle maksetaan vakiohyvitys, hänellä ei ole oikeutta 1 momentissa tarkoitettuun hinnanalennukseen saman keskeytyksen johdosta.

128 §

Viestintäverkon ja viestintäpalvelun laatuvaatimukset

Teleyrityksen on välittömästi ilmoitettava Viestintävirastolle ja käyttäjälle mahdollisesta merkittävästä viasta tai häiriöstä viestintäverkossa tai viestintäpalvelussa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .
Lain 10 § tulee kuitenkin voimaan päivänä kuuta 20 .

Lakia sovelletaan myös ennen sen voimaantuloa tehtyihin sopimuksiin. Jos viestintäpalvelussa oleva virhe on ilmennyt tai palvelun toimitus viivästynyt ennen lain voimaantuloa, seuraamuksiin sovelletaan kuitenkin lain voimaan tullessa voimassa ollutta lakia.

2.

Laki**televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain 7 a §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan televisio- ja radiotoiminnasta 9 päivänä lokakuuta 1998 annetun lain (744/1998) 7 a §, sellaisena kuin se on laissa 394/2003 seuraavasti:

7 a §

Yleisradio Oy:n oikeus televisio- ja radiotoiminnan harjoittamiseen

Yleisradio Oy saa harjoittaa Yleisradio Oy:stä annetun lain (1380/1993) 7 §:ssä tarkoitettua julkisen palvelun televisio- ja radiotoimintaa ilman toimilupaa. Valtioneuvoston velvollisuutena on huolehtia siitä, että yhtiö saa käyttöönsä tässä toiminnassa tarvitseman, sille radiotaajuuksista ja telelaitteista anne-

tun lain (1015/2001) 6 §:ssä tarkoitettussa valtioneuvoston asetuksessa säädetyn määrän maanpäällisen televisio- ja radioverkon kapasiteettia tai radioverkon taajuuksia ja että yhtiö voi käyttää niitä tarkoituksenmukaisesti. Teleyrityksen velvollisuudesta varata riittävä määrä edellä mainittua kapasiteettia säädetään tarkemmin viestintämarkkinalain 10 §:n 3 momentissa.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta 20 _____.

3.

Laki**radiotaajuuksista ja telelaitteista annetun lain 6 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan radiotaajuuksista ja telelaitteista 16 päivänä marraskuuta 2001 annetun lain (1015/2001) 6 §:n 2 momentin 4 kohta ja 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 332/2009, sekä

lisätään 6 §:n 2 momenttiin, sellaisena kuin se on viimeksi mainitussa laissa, uusi 5 kohta seuraavasti:

6 §

Radiotaajuuksien käyttö

 Valtioneuvoston asetuksella vahvistetaan yleiset periaatteet taajuuksien käytölle sekä taajuussuunnitelma:

4) tuotekehitys-, testaus- ja opetustoimintaan tarkoitetuille taajuusalueille;

5) Yleisradio Oy:stä annetun lain (1380/1993) 7 §:ssä tarkoitettuun julkisen palvelun televisio- ja radiotoimintaan tarkoitetuille taajuusalueille.

Ennen kuin valtioneuvosto vahvistaa taajuussuunnitelman, teleyrityksille, Yleisradio Oy:lle ja muille taajuusalueiden käyttäjäryhmiä edustaville tahoille on varattava tilaisuus tulla kuulluksi taajuussuunnitelmasta. Valtioneuvoston on tarkasteltava taajuussuunnitelmaa uudelleen, jos 2 momentissa tarkoitettuun julkiseen palveluun tai toimiluvanvaraiseen toimintaan voidaan osoittaa lisää taajuusalueita tai jos edellä tässä momentissa mainittu taho esittää tarkastelua koskevan perustellun pyynnön.

 Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20
 .

4.

Laki**viestintämarkkinalain väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan viestintämarkkinalain väliaikaisesta muuttamisesta 29 päivänä helmikuuta 2008 annetun lain (119/2008) voimaantulosäännös seuraavasti:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2008 ja on voimassa 30 päivään kesäkuuta 2012. Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

Helsingissä 22 päivänä joulukuuta 2009

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Viestintäministeri *Suvi Lindén*

1.

Laki**viestintämarkkinalain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 23 päivänä toukokuuta 2003 annetun viestintämarkkinalain (393/2003) 10 §:n 3 momentti, 67 §:n 3 momentin 2 kohta, 67 b §:n 1 momentti, 67 e §:n 1 momentti, 67 f §:n 2 momentti ja 128 §:n 2 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 67 §:n 3 momentin 2 kohta, 67 b §:n 1 momentti, 67 e §:n 1 momentti, 67 f §:n 2 momentti ja 128 §:n 2 momentti laissa 759/2006, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

10 §

10 §

*Toimiluvan sisältö**Toimiluvan sisältö*

 Toimilupa, joka koskee verkkopalvelun tarjontaa maanpäällisessä joukkoviestintäverkossa, voidaan myöntää sillä ehdolla, että toimiluvan haltija omalta osaltaan huolehtii siitä, että Yleisradio Oy sekä televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain (744/1998) 7 §:n 1 momentissa ja yleisradiotoiminnasta annetun maakuntalain (Ålands författningssamling 117/1993) 2 §:n 1 momentissa tarkoitetun ohjelmistoluvan haltija saavat *kustannussuuntatuneeseen hintaan* käytettäväkseen toiminnan harjoittamiseen tarvittavan kapasiteetin. Toimilupaviranomaisen on edellä mainituilla toimilupaehdoilla huolehdittava siitä, että mainitut televisio- ja radiotoiminnan harjoittajat saavat kaikissa tilanteissa käytettäväkseen toiminnan harjoittamiseen tarvittavan kapasiteetin.

 Toimilupa, joka koskee verkkopalvelun tarjontaa maanpäällisessä joukkoviestintäverkossa, voidaan myöntää sillä ehdolla, että toimiluvan haltija omalta osaltaan huolehtii siitä, että Yleisradio Oy sekä televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain (744/1998) 7 §:n 1 momentissa ja yleisradiotoiminnasta annetun maakuntalain (Ålands författningssamling 117/1993) 2 §:n 1 momentissa tarkoitetun ohjelmistoluvan haltija saavat käytettäväkseen toiminnan harjoittamiseen tarvittavan kapasiteetin. Toimilupaviranomaisen on edellä mainituilla toimilupaehdoilla huolehdittava siitä, että mainitut televisio- ja radiotoiminnan harjoittajat saavat kaikissa tilanteissa käytettäväkseen toiminnan harjoittamiseen tarvittavan kapasiteetin.

67 §

67 §

*Viestintäpalvelusopimus**Viestintäpalvelusopimus*

 Sopimuksessa on mainittava ainakin:

2) tarjottavien palvelujen laatu ja ominaisuudet sekä ylläpitopalvelutyypit;

 Sopimuksessa on mainittava ainakin:

2) tarjottavien palvelujen laatu ja ominaisuudet sekä ylläpitopalvelutyypit, *laajakaista-*

palveluista myös tiedonsiirtonopeuden vaihteluväli;

67 b §

Vakiokorvaus toimituksen viivästyksestä

Käyttäjällä on 67 a §:ssä tarkoitetussa tapauksessa oikeus vakiokorvaukseen. Sen määrä on vähintään 15 euroa kultakin alkavalta viivästysviikolta, kuitenkin enintään 120 euroa.

67 b §

Vakiokorvaus toimituksen viivästyksestä

Käyttäjällä on 67 a §:ssä tarkoitetussa tapauksessa oikeus vakiokorvaukseen. Sen määrä on vähintään 20 euroa kultakin alkavalta viivästysviikolta, kuitenkin enintään 160 euroa.

67 e §

Virheen oikaisu

Käyttäjällä on oikeus vaatia, että teleyritys korjaa virheen tai uusii virheellisen suorituksen ilman, että siitä aiheutuu käyttäjälle kustannuksia. Teleyritys ei kuitenkaan ole velvollinen oikaisemaan virhettä, jos siitä aiheutuisi teleyritykselle kohtuuttomia kustannuksia tai kohtuutonta haittaa.

67 e §

Virheen oikaisu

Käyttäjällä on oikeus vaatia, että teleyritys korjaa virheen tai uusii virheellisen suorituksen ilman, että siitä aiheutuu käyttäjälle kustannuksia. Teleyritys ei kuitenkaan ole velvollinen oikaisemaan virhettä, jos siitä aiheutuisi teleyritykselle kohtuuttomia kustannuksia tai kohtuutonta haittaa. *Kustannusten kohtuuttomuutta ja kohtuutonta haittaa arvioitaessa on erityisesti otettava huomioon virheen merkitys ja suorituksen arvo, jos se olisi sopimuksen mukainen, sekä se, voidaanko oikaisu suorittaa muulla tavalla aiheuttamatta käyttäjälle huomattavaa haittaa.*

67 f §

Hinnanalennus ja vakiohyvitys

Käyttäjällä on oikeus vakiohyvitykseen, jos 67 d §:ssä tarkoitettu virhe perustuu toimituksen keskeytykseen. Vakiohyvityksen määrä on vähintään 15 euroa kultakin alkavalta keskeytysviikolta, kuitenkin enintään 120 euroa. Jos käyttäjälle maksetaan vakiohyvitys, hänellä ei ole oikeutta 1 momentissa tarkoitettuun hinnanalennukseen saman keskeytyksen johdosta.

67 f §

Hinnanalennus ja vakiohyvitys

Käyttäjällä on oikeus vakiohyvitykseen, jos 67 d §:ssä tarkoitettu virhe perustuu toimituksen keskeytykseen. Vakiohyvityksen määrä on vähintään 20 euroa kultakin alkavalta keskeytysviikolta, kuitenkin enintään 160 euroa. Jos käyttäjälle maksetaan vakiohyvitys, hänellä ei ole oikeutta 1 momentissa tarkoitettuun hinnanalennukseen saman keskeytyksen johdosta.

128 §

Viestintäverkon ja viestintäpalvelun laatuvaatimukset

Teleyrityksen on välittömästi ilmoitettava Viestintävirastolle mahdollisesta merkittävästä viasta tai häiriöstä viestintäverkossa tai viestintäpalvelussa.

128 §

Viestintäverkon ja viestintäpalvelun laatuvaatimukset

Teleyrityksen on välittömästi ilmoitettava Viestintävirastolle ja käyttäjälle mahdollisesta merkittävästä viasta tai häiriöstä viestintäverkossa tai viestintäpalvelussa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Lain 10 § tulee kuitenkin voimaan päivänä kuuta 20 .

Lakia sovelletaan myös ennen sen voimaantuloa tehtyihin sopimuksiin. Jos viestintäpalvelussa oleva virhe on ilmennyt tai palvelun toimitus viivästynyt ennen lain voimaantuloa, seuraamuksiin sovelletaan kuitenkin lain voimaan tullessa voimassa ollutta lakia.

2.

Laki**televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain 7 a §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan televisio- ja radiotoiminnasta 9 päivänä lokakuuta 1998 annetun lain (744/1998) 7 a §, sellaisena kuin se on laissa 394/2003 seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

7 a §

7 a §

Yleisradio Oy:n oikeus televisio- ja radiotoiminnan harjoittamiseen

Yleisradio Oy:n oikeus televisio- ja radiotoiminnan harjoittamiseen

Yleisradio Oy saa harjoittaa analogista julkisen palvelun televisio- ja radiotoimintaa ilman toimilupaa niillä taajuuksilla, jotka on osoitettu sen käyttöön radiolain (1015/2001) 6 §:ssä tarkoitetussa taajuusalueiden käyttösuunnitelmasa.

Yleisradio Oy saa harjoittaa digitaalista julkisen palvelun televisio- ja radiotoimintaa ilman toimilupaa. Valtioneuvoston velvollisuutena on huolehtia siitä, että yhtiö saa käyttöönsä tässä toiminnassa tarvitsemansa määrän maanpäällisen televisio- ja radioverkon kapasiteettia ja että yhtiö voi käyttää sitä tarkoituksenmukaisesti. Teleyrityksen velvollisuudesta varata riittävä määrä edellä mainittua kapasiteettia säädetään tarkemmin viestintämarkkinalain 10 §:n 3 momentissa.

Yleisradio Oy saa harjoittaa Yleisradio Oy:stä annetun lain (1380/1993) 7 §:ssä tarkoitettua julkisen palvelun televisio- ja radiotoimintaa ilman toimilupaa. Valtioneuvoston velvollisuutena on huolehtia siitä, että yhtiö saa käyttöönsä tässä toiminnassa tarvitsemansa, sille radiotaajuuksista ja telelaitteista annetun lain (1015/2001) 6 §:ssä tarkoitetussa valtioneuvoston asetuksessa säädetyn määrän maanpäällisen televisio- ja radioverkon kapasiteettia tai radioverkon taajuuksia ja että yhtiö voi käyttää niitä tarkoituksenmukaisesti. Teleyrityksen velvollisuudesta varata riittävä määrä edellä mainittua kapasiteettia säädetään tarkemmin viestintämarkkinalain 10 §:n 3 momentissa.

—
 Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20
 —

3.

Laki**radiotaajuuksista ja telelaitteista annetun lain 6 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan radiotaajuuksista ja telelaitteista 16 päivänä marraskuuta 2001 annetun lain (1015/2001) 6 §:n 2 momentin 4 kohta ja 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 332/2009, sekä

lisätään 6 §:n 2 momenttiin, sellaisena kuin se on viimeksi mainitussa laissa, uusi 5 kohta seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

6 §

6 §

Radiotaajuuksien käyttö

Radiotaajuuksien käyttö

Valtioneuvoston asetuksella vahvistetaan yleiset periaatteet taajuuksien käytölle sekä taajuussuunnitelma:

4) tuotekehitys-, testaus- ja opetustoimintaan tarkoitetuille taajuusalueille.

Ennen kuin valtioneuvosto vahvistaa taajuussuunnitelman, teleyrityksille ja muille taajuusalueiden käyttäjäryhmiä edustaville tahoille on varattava tilaisuus tulla kuulluksi taajuussuunnitelmasta. Valtioneuvoston on tarkasteltava taajuussuunnitelmaa uudelleen, jos 2 momentissa tarkoitettuun toimiluvanvaraiseen toimintaan voidaan osoittaa lisää taajuusalueita tai jos edellä tässä momentissa mainittu taho esittää tarkastelua koskevan perustellun pyynnön.

Valtioneuvoston asetuksella vahvistetaan yleiset periaatteet taajuuksien käytölle sekä taajuussuunnitelma:

4) tuotekehitys-, testaus- ja opetustoimintaan tarkoitetuille taajuusalueille;

5) *Yleisradio Oy:stä annetun lain (1380/1993) 7 §:ssä tarkoitettuun julkisen palvelun televisio- ja radiotoimintaan tarkoitetuille taajuusalueille.*

Ennen kuin valtioneuvosto vahvistaa taajuussuunnitelman, teleyrityksille, *Yleisradio Oy:lle* ja muille taajuusalueiden käyttäjäryhmiä edustaville tahoille on varattava tilaisuus tulla kuulluksi taajuussuunnitelmasta. Valtioneuvoston on tarkasteltava taajuussuunnitelmaa uudelleen, jos 2 momentissa tarkoitettuun toimiluvanvaraiseen toimintaan voidaan osoittaa lisää taajuusalueita tai jos edellä tässä momentissa mainittu taho esittää tarkastelua koskevan perustellun pyynnön.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

4.

Laki**viestintämarkkinalain väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan viestintämarkkinalain väliaikaisesta muuttamisesta 29 päivänä helmikuuta 2008 annetun lain (119/2008) voimaantulosäännös seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2008 ja on voimassa 30 päivään kesäkuuta 2010.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2008 ja on voimassa 30 päivään kesäkuuta 2012.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20
